

Enhedslisten i Aarhus Byråd

Solveig Munk, solveig.munk@aarhus.dk, 21285497

FORSLAG TIL BUDGET 2024

GENOPRET VELFÆRDEN

Sæt skatten op med 1 %. Fasthold dækningsafgiften. Brug Marselismillionerne

Det foreslås:

At 1) Der tilføres 800 mio. kr. over 4 år gennem forhøjelse af kommuneskatten med 1 %.

At 2) Dækningsafgiften fastholdes og nedtrappes ikke.

At 3) Af opsparede midler på 3,1 milliarder kr., inkl. midler øremærket Marselistunnel, anvendes 1 milliard kr.

Ad At 1)

Nedenstående tabel viser de budgetterede indtægter ved en skatteforhøjelse på 1,0 %-point og fordeling af provenuet på afdelinger.

	2024	2025	2026	2027	2028
Udskrivningsgrundlag*	72.024	75.306	78.741	78.741	78.741
Skatteforhøjelse %-point	1	1	1	1	1
Merprovenu	720	753	787	787	787
Statslig sanktion	-540	-377	-394	-197	0
Merindtægt	180	377	394	591	787
* Udskrivningsgrundlag iflg. budget 2023					
Social og Beskæftigelse	59	124	129	194	259
Sundhed og Omsorg	81	169	176	264	353
Børn og Unge	40	84	88	132	176
I alt	180	377	394	591	787

Begrundelse

I det netop indgåede forlig mellem KL og regeringen vil der ikke blive tildelt kommunen tilstrækkelige midler til at genoprette velfærden, endsige at fastholde nuværende niveau. Aftalen prioriterer statens økonomi til oprustning, grøn omstilling og sundhedsvæsenet. Det hedder i aftalen:

"Udbygningen af forsvaret, den grønne omstilling og presset på sundhedsvæsenet vil i de kommende år være centrale dagsordener, som kommer til at kræve store investeringer og prioriteringer i den offentlige sektor".

Den borgernære velfærd prioriteres ikke. Her lægges op til nye "løsningsveje".

Kommunerne pålægges fortsat økonomisk straf, hvis de vælger selv at finansiere kvalitet i den borgernære velfærd. Budgetloven forlænges med 5 år, med udgifter til strafbøder ved forhøjelse af skatten til følge og der pålægges kommunerne besparelser på administration inkl. velfærd.

Ydelsesstandard og arbejdsmiljøet er i forvejen forringet gennem flere budgetforlig i Århus Kommune. Budget 2024 i Århus kommune skal sikre at velfærden genoprettes, ikke nedsættes. Vi ved nu at pengene ikke kommer fra staten, så vi må selv finde indtægter.

Et budget uden øgningen af indtægterne er et uansvarligt budget.

Derfor disse forslag.

Særligt peger økonomiaftalen på at "gøre økonomien styrbar" på det specialiserede område – Det vil sige: Indskrænke de handicappedes ret til ydelser..

Der henvises til et ekspertudvalgs anbefalinger til at rettigheder for borgere med funktionsnedsættelse erstattes af hensyn til kommunens økonomi. Samme ekspertudvalg arbejder på indskrænkelse af kompensationsprincippet, hvor *"borgere med en funktionsnedsættelse i videst muligt omfang bliver kompenseret for følgerne af funktionsnedsættelsen og stilles lige med andre borgere"* erstattes af *"fokus på forebyggelse, kerneopgave, viden om hvad der virker samt progression for borgeren"*.

Enhedslisten kan ikke støtte at de hårdest ramtes rettigheder indskrænkes og at kompensationsprincippet afskaffes. Borgere med funktionsnedsættelse skal kunne stole på, at vi i Århus sørger for en velfærd, hvor borgere gennem kompensationer for funktionsnedsættelser stilles lige med andre borgere og at internationale konventioner overholdes.

Dækningsafgiften fastholdes og nedtrappes ikke som aftalt af SVK

Århus Kommune skal ikke gennemføre forringelser af skatteindtægter, heller ikke på dette område.

Hæv ydelsesstandard og forbedr arbejdsmiljøet

Velfærden i Århus kommune er gennem flere år forringet i budgetlægninger samtidig med, at der er stigende problemer på området at håndtere.

Blandt de vilde problemer, som byrådet i Aarhus står over for, er en nedslidt offentlig sektor – velfærdssektoren i bredeste forstand, store rekrutteringsproblemer til en velfærdssektor, som præges af utryghed, høj arbejdsbelastning, personalegennemtræk, arbejdsmiljøproblemer – og for brugerne utryghed med hensyn til hvilken hjælp man kan få og hvornår – om overhovedet.

Hertil kommer særligt væksten i sociale problemer og børnemistrivsel, som i en del år har gjort budgetlægningen verdensfjern – budget på socialområdet bliver årligt overskredet. Hertil kommer med borgmesterens ord "væsentlige uomgængelige udgiftsbehov ift. bl.a. Østjyllands Brandvæsen, prisudviklingen og kollektiv trafik mv.»

Borgmesterens og med ham budgetforligspartiernes strategi har været at fastholde en lav skatteprocent og forsøge at få opgaverne løst med stadig forholdsvis færre hænder til at løse opgaverne. Med konstant voksende arbejdspress på personale og konstant voksende utryghed hos brugerne til følge.

Nu fulgt op af en KL- og regeringsstrategi om at indskrænke rettigheder for borgere med funktionsnedsættelser.

De århusianske problemer genkendes også i andre kommuner. f.eks. har Odense valgt at hæve skatten for at hæve velfærdsniveauet – ud fra den erkendelse, at opgaver ikke løses ved at have færre mennesker til at udføre dem.

Det bedste middel til løsning af vore vilde problemer vil være en erklæring af byrådets vilje til at hæve ydelsesstandarden og forbedre arbejdsmiljøet ved at opnormere institutionerne. Det kan selvfølgelig ikke gøres fra dag til dag – men hvis byrådet erklærer, at nu går vi i gang, ja så vil det antagelig i sig selv mindske ikke mindst rekrutterings- og fastholdelsesproblemerne.

Vi foreslår et velfærdsløft på ca 800 mio. kr., som skattefinansieres over 4 år. De såkaldte "straffeforanstaltninger", som regering og KL opretholder over for kommunerne, medfører at kommunen først får rådighed over alle pengene i løbet af de 4 år. Men kommunens likviditet betyder, at problemerne kan mindskes igennem perioden, blot ved at bruge nogle af de penge, vi har på kontoen. Herunder opsparede midler til Marselis tunnelen.

Dækningsafgiften fastholdes og nedtrappes ikke som aftalt af SVK
Århus Kommune skal ikke gennemføre forringelser af skatteindtægter, heller ikke på dette område.

Genopretningsforslag:

At 1) Samtlige af de nedskæringer, som er vedtaget på budget 2023, gennemføres ikke

Det gælder allerede for socialområdet, at de ikke kan gennemføres, uden at ydelsesniveauet ville blive retsstridigt lavt, med mistriks og yderligere ankestyrelses påtaler til kommunen til følge.

At 2) Budget 2023 forringelser på øvrige områder bør ligeledes rulles tilbage med budget 2024. På kultur - og Borgerservices betyder det bl.a. bevarelse af FO klubberne, Giber Hytten, Natursamarbejdet, Teater Katapult, Opgang 2, Hasle Bibliotek. På TM budgettet genstart af Bus 22. Det vil betyde bevarelse af alle integrationsindsatser og – projekter.

At 3) De af borgmesteren foreslåede "administrative besparelser" på 50 mio i 2024, stigende til 100 og 150 mio kr. i de efterfølgende år droppes.

Økonomiaftalen nævner muligheder for at staten slækker på krav til administration med tilsyn og kontrol. Men indtil de krav er slækket vil besparelser på administration betyde besparelse på borgernær velfærd, herunder på det specialiserede socialområde.

Med disse forslag skal også bemærkes, at den erkendt nødvendige udvidelse af udgifter til brandvæsen, kollektiv trafik, og prisstigninger kan og bør ske uden modsvarende beskæring af skoler, ældrepleje, biblioteker m.v.

Det er på høje tid, at byrådet ser i øjnene, at velfærden IKKE kan reddes ved at pålægge medarbejderne at løbe stærkere – og at arbejdsmarkedets krav til almindelige mennesker IKKE tillader overvæltning af kommunale opgaver til "frivillige"

Det er på høje tid at byrådet indser at byrådets øvrige erkendte vilde problemer, herunder – klima og bæredygtighed – ikke løses uden at de prioriteres i budgettet.

Aarhus byråd den 29.5.2023

